

Tâm Tình Tây Bắc Seattle Tháng 9-2018

Sắc Thu

Buổi sáng ngày đầu tiên của mùa Thu tại Seattle thật là đẹp đẽ. Trong khi ngồi ăn chén xôi lót dạ buổi sáng và uống chén trà nóng ướp sen, tôi mở tờ báo hàng ngày ra xem, vừa nhìn vào trang báo, thấy ngay một cái tựa đề hấp dẫn, đập vào mắt tôi tức khắc:

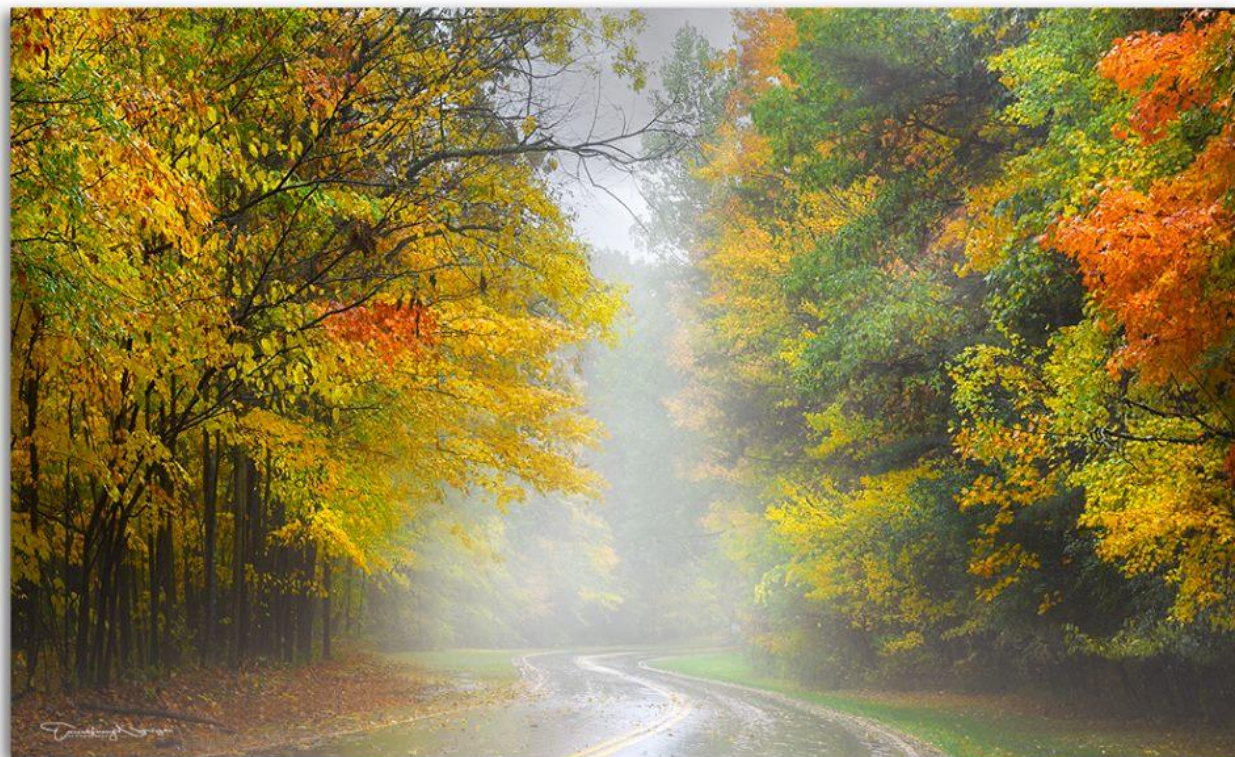
“Seattle may be warmer than usual this fall, meteorologists say.”

“Những nhà tiên đoán thời tiết nói là mùa Thu này Seattle sẽ ấm hơn thường lệ.”

Tin này là tin vui đây. Chắc chắn là ai ở Seattle đọc cái tin này cũng mừng, thời tiết của mùa Thu có nắng dịu dàng, có lá vàng lá đỏ, mà khí hậu còn ấm nữa để sáng chiều lang thang trên đường ngắm lá thu bay thì còn gì bằng nữa.

Khí hậu ở đây bốn mùa rõ rệt, mùa nào ra mùa nấy, đúng tầm tắp không sai, nên khi thấy những hàng cây trên đường có những đám lá màu vàng, màu đỏ, màu nâu nổi bật trên đám lá xanh như có ý nhắc mọi người là mùa Thu đang tới, là những người có tí tâm hồn nghệ sĩ bắt đầu xem lịch xem ngày nào có nắng, khô ráo là rủ nhau đi đến những công viên, vườn hoa để xem lá đổi màu. Mỗi năm cứ như thế mà thành ra cái một cái lệ của người Seattle, cũng như cái lệ mùa Xuân là rủ nhau đi xem hoa đào nở.

Mê xem lá thu đến thế nên mỗi năm vào cuối tháng chín, để ăn mừng và đón lá mùa Thu, ở đây có một cái lễ hội gọi là Washington State Autumn Leaf Festival, tổ chức ở làng người Đức Leavenworth, cách Seattle hai tiếng rưỡi lái xe. Lễ hội này được thành lập lâu lắm rồi, từ năm 1964, và vẫn tiếp tục cho đến bây giờ. Càng ngày càng phong phú hơn với nhiều ban nhạc trồng

chiêng rầm rộ đi theo những xe diễu hành, trên xe là những cô thiếu nữ tươi cười mặc lễ phục lộng lẫy, cô nào cô nấy trông đều đẹp như tiên nga giáng thế. Chúng tôi ở Seattle mười mấy năm rồi nhưng chẳng khi nào đi, năm nay có dịp cần đi đến chỗ có cái lễ hội đó nên đi luôn xem cho biết.

Hôm đó tôi dậy từ năm giờ sáng, sửa soạn mở lò nướng, hâm nóng bánh mì, làm khoảng mười hai khúc bánh mì thịt nguội, có bơ, jambon, pa tê của Pháp, thêm đồ chua, dưa leo, xì dầu, ớt, ngò. Lúc ra xe sửa soạn lên đường thì tôi đã có hai túi nhỏ, một túi bánh mì và một túi có trái cây tươi như chuối, táo và trái cây khô như chà là, nho khô, và mấy chai nước, còn có cả mấy thỏi chocolat, và một phích nước trà nóng. Chuẩn bị thức ăn thức uống kỹ càng như thế vì biết cuộc diễu hành sẽ kéo dài đến ba tiếng đồng hồ, không muốn phải bận rộn mất thì giờ đi tìm mua thức ăn. Chúng tôi lên đường sớm lắm, vì đọc bảng chỉ dẫn họ nói là giao thông lúc 11 giờ ở Leavenworth sẽ bị hạn chế, nhiều con đường ở gần đó sẽ bị chặn lại không cho xe cộ đi lại, để trống sửa soạn cho cuộc diễu hành.

Gần đến Leavenworth, đường đi y hệt như đường từ Sài Gòn lên Đà Lạt, một bên là vách núi cheo leo và những rặng thông ngút ngàn, thỉnh thoảng thấy vài cái thác nước, một bên là dòng sông trong thì không thấy sâu, có khúc thì lặng lẽ chảy một cách hiền hòa, khúc thì có những tảng đá to có, nhỏ có, chồng chất lên nhau, nên nước chảy tràn qua những tảng đá, bắn tung tóe, trông giống như một con suối hơn là một giòng sông. Gần đến nơi thì thấy mùa Thu hiện ra càng rõ. Trên những vách núi, xen giữa những rặng thông

xanh là những khoảng lá màu từ vàng nhạt đến vàng đậm, đến màu cam, màu hồng, màu đỏ, màu nâu. Có một quãng đường, nhìn lên núi mọi người trong xe ai cũng phải trở mắt kêu lên thảng thốt, giữa những khoảng rừng thông xanh đậm là một vùng lá đầy sắc màu của mùa Thu, và giữa khoảng lá rục rờ này là một thác nước trắng xóa chảy dài từ đỉnh núi xuống thung lũng, màu trắng của nước nổi bật trên thảm lá thu rục rờ đủ màu, đẹp khôn tả. Họa sĩ nào mà có thể pha màu mà vẽ

ra được cái cảnh thiên nhiên sáng tạo bởi ông Trời này. Con gái tôi chất lưỡi tiếc rỏ, than là phải đi cho kịp để xem diễn hành không thì ngừng xe lại để ngắm cảnh lá mùa Thu cho thoả thích, một năm chỉ có một lần, năm sau biết đâu cảnh lại khác đi không giống như thế này nữa. Nói thế vì mùa Hè ở vùng này năm nào cũng có nạn cháy rừng, cuộc đời dâu bể ai mà biết được...

Đâu cần chờ gì đến năm tới, đến chiều chúng tôi trở về từ Leavenworth, đi ngang chỗ có cảnh đẹp hữu tình sáng nay đã được thấy, con gái tôi định ngừng xe lại để ngắm, nhưng lúc này trời đã về chiều. Mới gần năm giờ mà nắng ở miền sơn cước đã trốn đi đâu mất, cảnh đẹp buổi sáng bây giờ chỉ thấy nhạt nhòa, lạnh lẽo chứ không quyến rũ, rục rờ, âm áp như buổi sáng, lúc nắng ấm chan hòa bao tràn trề bao phủ trên ngàn cây nội cỏ.

Các bài báo nói là mùa Thu ở Seattle năm nay sẽ ấm hơn những năm khác thật đáng tiền, cứ nghĩ đến bài báo đó là tôi yên chí cho những cây lan chịu lạnh vẫn còn đang ở ngoài vườn như *Dendrobium kingianum*, *Dendrobium nobile*, *Dendrobium subclausum*, *Dendrobium rigidum*, *Dendrobium falconeri*... Còn những cây lan khác thì đã tại vị êm ấm chen chúc nhau trong nhà mấy tuần rồi. Những cây lan chịu lạnh kể trên, cây nào cây nấy đang trong gian đoạn tăng trưởng nên tôi không muốn mang vào greenhouse vội, vì một khi mang vào trong nhà thì những đợt non, những cây con đang lớn như thổi sẽ thiếu ánh nắng tự nhiên, thiếu sương sớm sương khuya, sức lớn sẽ chậm hoặc ngừng lại ngay. Nếu độ lạnh ban đêm chưa xuống đến 40°F (4.5°C) thì tôi vẫn chưa phải mang lan vào. Nếu khí hậu âm áp như vậy kéo dài cho những cây lan của tôi thêm vài ba tháng nữa đủ cho những cây lan mới ra được cứng cáp, sau đó mang vào nhà cho cây dưỡng sức suốt một mùa Đông thì sang năm tôi sẽ có những cây lan mạnh mẽ, hoa lá xum xuê.

Như dự báo đã cho biết, khí hậu mùa Thu năm nay ấm áp, nên sáng sớm ra đường chỉ cần mặc cái măng tô nhẹ, đến trưa thì lại phải thay quần áo mát mẻ hơn rồi. Thế nên năm nay ngoài những ngày thường buổi sáng buổi chiều tôi đi bộ xem lá vàng, ngày thứ Bảy Chủ Nhật tôi còn có cái thú nài nịt gọn gàng, nhảy lên xe đạp vào đạp quanh trên đồi, chỗ nào thấy cảnh đẹp thì ngừng lại ngắm. Tôi đã có một cái xe đạp màu cam mua từ hồi mới lên Seattle, nhưng có cái tật tò mò nên cái gì cũng muốn thử. Gần đây thành phố này có loại xe đạp cho thuê, người nào muốn mượn thì làm một cái account trong điện thoại di động, lúc cần đi xe, chỉ cần đến chỗ nào có xe đạp dựng ở đó, để cái điện thoại của mình vào cái khoá, là khoá xe sẽ mở. Cứ đi một tiếng đồng hồ thì công ty xe đạp lấy của mình một đô la, không muốn đi nữa thì để xe ở bất cứ chỗ nào cũng được, khoá lại, sẽ có người khác dùng, không phải mang trả về chỗ cũ, rất tiện lợi.

Con gái tôi biết tôi có cái thú đi xe đạp nên cũng làm cho tôi một cái account, và cháu một cái, để lúc rảnh chúng tôi cùng nhau, đạp xe đi quanh quần trên đồi ngắm cảnh. Tôi không có thì giờ đạp xe đi chơi ngày thường và cũng không dám nữa vì đông xe, nhưng ngày cuối tuần thì những con đường ở trên này rất vắng vẻ, vắng như mùng một Tết bên mình hồi xưa, chỉ thỉnh thoảng mới có một người đi bộ, nên sáng thứ Bảy Chủ Nhật là tôi lấy xe đạp chạy một vòng ngắm lá vàng.

Lúc tôi muốn đi xe đạp mượn, tôi lấy điện thoại ra, bấm xem chỗ nào có xe là đi bộ đến đó, mở khoá, nhảy lên xe đạp, chán đạp xe, muốn đi bộ thì bỏ xe ở đấy. Nếu tìm xe đạp mà không thấy cái xe nào ở gần nhà mình thì tôi đi bộ khoảng năm phút xuống đồi, ở đó lúc nào công ty cho thuê xe đạp này cũng cho dựng ở đó khoảng hai đến ba chục chiếc xe đạp, nằm chờ

khách. Những chiếc xe đạp này công ty đặt tên là LimeBike, “lime” tiếng Mỹ có nghĩa là chanh nên những cái xe đạp này được sơn màu xanh của trái chanh. Năm ngoái còn có hai công ty cho mượn xe đạp nữa, một gọi là Spin có xe sơn màu cam, một gọi là Ofo có xe sơn màu vàng, không hiểu tại sao năm nay chỉ còn xe màu chanh tồn tại.

Đạp xe nên tôi đi xa được, Thứ Bảy vừa rồi tôi đạp xe về đồi phía Bắc, đi ngang công viên Mayfair, sớm quá, công viên chẳng có ai, một mình lặng lẽ ngắm lá vàng rơi với mấy con sóc và mấy con chim mới thức dậy. Thấy đường vắng, tôi đánh bạo đạp xuống cầu Fremont, đứng ở trên cầu nhìn xuống con kênh đào, hai bên bờ kênh có hai hàng cây cao phủ đầy lá vàng, cảnh đẹp còn hơn cả giòng sông Seine của Paris. Xem được hai cảnh lá vàng đó là thấy trong người vui vẻ thoải mái rồi, tôi đạp xe đi về nhà, trên đường về phải đi xa hơn vì phải tìm đường nào vắng xe và ít dốc mới lên đồi được.

Ngắm lá vàng ngoài đường thoải mái thích rồi, chiều đến con bé cháu ngoại dụ dỗ bố nó ra chợ mua bao nhiêu là quả bí ngô đủ màu, càng ngày những nhà nông ở Mỹ họ càng pha ra nhiều giống bí đẹp, toàn là những cái màu của mùa Thu. Hai bố con cháu khệ nệ vác mười mấy quả bí màu đỏ, màu hồng, màu cam đậm, màu cam nhạt, lại có những quả bầu trông như bầu rượu ngày xưa trong truyện Tàu. Người Mỹ nhìn thấy quả bầu có cái cổ cao nên đặt là Swan Pumpkin. Nhìn mấy quả bí lớn ngồn thấy vui, thích quá tôi còn muốn chạy ra chợ mua thêm, tiếc là

cái hiên hẹp quá, không chứa nhiều được.

Thiên nhiên nhiệm màu lắm, mùa Thu cho lá đổi màu như vậy, thì cũng cho hoa trái có dáng dấp tí tinh sắc thu. Hoa cúc là hoa của mùa Thu nên mùa này chợ nào cũng xếp những chậu cúc, từ chậu bé bằng cái chén ăn cơm cho đến những cái chậu to bằng cả cái mâm, và từ vườn nhà tôi cho đến vườn hàng xóm, cúc nở tung bừng đón mùa Thu. Những cây cúc này thường là mùa Đông tàn úa, chỉ còn rễ nằm trong lòng đất, đến mùa Xuân ấm áp thì lại bắt đầu đâm chồi nảy lộc, lớn mạnh trong mùa Hè, rồi đến mùa này là bắt đầu đua nhau khoe sắc thắm. Hoa lan của chúng ta cũng không chịu thua, mùa này có hai cây lan *Dendrobium subclausum* nở hoa màu cam, màu vàng. Mấy tuần trước có hôm con gái tôi thông thả đi ra vườn chơi, thấy hoa của hai cây này đang độ hàm tiếu, mà màu sắc đã rực rỡ rồi nên mang thẳng vào trong nhà, treo cạnh cái kệ to để ở ngay cửa ra vào, còn trách nhẹ tôi:

“Cây lan đẹp, lại ra hoa hợp với mùa Thu như thế này mà mẹ để ở ngoài vườn, không mang vào trong nhà mà ngắm.”

Chuyện hoa lá mùa Thu năm nay của tôi không thể hết được ở đây. Mỗi năm đến mùa này dân trồng hoa của Seattle cực lắm, phải lo thu xếp mang những cây hoa vào trong nhà.

Hôm trước, cô Helen là cô làm tóc cho tôi, lâu ngày thành bạn, cô này người Tàu, có chồng người Ý hơn cô ấy mười mấy tuổi, nói với tôi là vợ chồng cô muốn biếu tôi một chậu quỳnh (epiphyllum). Họ có hai chậu, vì nhà hết chỗ để nên giữ lại chậu nhỏ và cho tôi chậu to. Tôi hôm ấy hai vợ chồng cô khệ nệ chở chậu quỳnh đến cho tôi, rồi xúm nhau lại khiêng vào sunroom. Khi cô Helen nói là chậu quỳnh to lắm, mà tôi đâu ngờ cây quỳnh này lớn khác thường, chiều ngang của cái lá phải to bằng bàn tay người đàn ông, ông chồng còn khoe là mùa vừa rồi nó ra được hai mươi sáu cái hoa to. Tôi mới hỏi ông dùng phân gì mà nó tốt một cách kinh khủng vậy. Ông này thường đã ít nói, nên khi ông trả lời tôi bằng một cái cười mỉm tôi cũng chẳng lấy gì làm ngạc nhiên. Cho đến khi họ từ già ra về, ông chồng đi ra xe trước, cô Helen nói nhỏ vào tai tôi:

“Ông ấy cho cây quỳnh này uống Viagra đấy, thành ra lúc bà hỏi dùng phân gì, ông ấy đâu có nói được.”

Giờ đất ơi, tôi đã nghe chị Vân và chị Thảo dùng thuốc vitamin thay phân cho lan là tôi đã thấy phí quá rồi, bây giờ nghe ông chồng cô Helen dùng thuốc Viagra trồng hoa quỳnh thì tôi thấy ông này đúng là phá của, thuốc này đắt lắm chứ đâu phải rẻ mà ông dám phí như thế, cây quỳnh của ông ấy tốt như vậy là phải rồi.

Xin hẹn và hy vọng gặp lại các bạn trong Tâm Tình Tây Bắc Seattle tháng Mười, 2018.

Phạm Hảo